

Besluit Weigeren ontheffing

Falcon Real Estate
T.a.v. de heer Valk
Buitenhuizenpoort 14
4116 CA BUREN

Datum

7 oktober 2022

Zaaknummer

2022-003027

Onderwerp

Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij

Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad

1 van 12

Locatie

Buitenhuizenpoort 12 Buren

Gemeente

Buren

Activiteit

Renovatie woonhuis en sloop aanbouw

Beste meneer Valk,

Hierbij ontvangt u een definitief besluit over bovengenoemde aanvraag.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen. Neem alle bijlagen goed door.

Definitief besluit

Wij weigeren u deze ontheffing.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op gelderland.nl. U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum

7 oktober 2022

Zaaknummer

2022-003027

Blad

2 van 12

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03630713, 03630716, 03726923, 03738297

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied

Beroep

Diegenen die een zienswijze hebben ingediend en andere belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1 – TOELICHTING BESLUIT

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Falcon Real Estate, Buitenhuisenpoort 14, 4116 CA Buren, hierna te noemen de aanvrager, van 10 februari 2022 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit*;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje *zienswijzen* worden de binnengekomen zienswijzen behandeld
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 10 februari 2022 ontvingen wij een aanvraag van Falcon Real Estate voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 6 juli 2022 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij brief van 20 juni 2022 hebben verzocht.

Deze aanvraag is nog niet getoetst aan het gebiedendeel zoals neergelegd in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Mogelijk zijn er door het project ook effecten van stikstof en is hier ook een vergunning Wnb voor nodig. Indien dit het geval is, dient de aanvrager deze ook bij de provincie aan te vragen.

Het ontwerpbesluit heeft gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn zijn zienswijzen binnengekomen.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5 van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE WEIGEREN

zoals aangevraagd door
Falcon Real Estate, Buitenhuizenpoort 14, 4116 CA Buren.

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG

Project

In de aanvraag beschreven project

Aan de Buitenhuizenpoort 12 te Buren staat een vrijstaand woonhuis met aan de achterzijde een lage aanbouw. Men is voornemens om de woning te verbouwen tot hotel, hierbij vindt zowel aan de binnenzijde als aan de buitenzijde een grondige renovatie plaats. De aanbouw wordt gesloopt en in vernieuwde vorm opgebouwd. De volgende werkzaamheden worden uitgevoerd:

- slopen en opnieuw opbouwen van de aanbouw aan de achterzijde;
- plaatsen van steigers rondom het woonhuisgedeelte;
- vervangen dakconstructie van het woonhuisgedeelte;
- restaureren van de gevels van het woonhuisgedeelte;
- vervangen dakgoten, regenpijpen en kozijnen van het woonhuisgedeelte;
- afbreken van steigers.

In het bij de aanvraag toegevoegde rapportage “Activiteitenplan Wet natuurbescherming Buitenhuizenpoort 12 Buren” (Cobra groeninzicht, 9 februari 2022) zijn opgenomen:

- Het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- Een effectbeoordeling van het project;
- De te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- Alternatievenafweging;
- Onderbouwing wettelijk belang;
- Beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

In oktober 2021 is een quick scan uitgevoerd dat bestaat uit een literatuuronderzoek en een éénmalig veldbezoek. Aanvullend is op 20 december 2021 één veldonderzoek uitgevoerd, waarbij de bebouwing is geïnspecteerd met behulp van een hoogwerker, ladder, zaklamp en endoscoop.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Huismus	geen	geen
Gierzwaluw	geen	geen

Datum
7 oktober 2022

Zaaknummer
2022-003027

Blad
5 van 12

Gewone dwergvleermuis	2 zomerverblijfplaatsen	2 zomerverblijfplaatsen
Algemene broedvogelsoorten		

Niet aangetroffen zijn:

- overige soorten vleermuizen en functies, vogels met jaarrond beschermde nesten, reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

Preventieve maatregelen

Er zijn geen preventieve maatregelen voorgesteld.

Mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de gewone dwergvleermuis te beperken worden maatregelen voorgesteld. De mitigerende maatregelen zijn beschreven in hoofdstuk 7 op pagina's 11 t/m 15 van de bij de aanvraag gevoegde rapportage 'Activiteitenplan Buitenhuispoort 12 Buren' (Cobra Groeninzicht, 9 februari 2022).

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.	Nee
Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Nee
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.	Nee
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Nee

Toelichting beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

Verblijfplaatsen van vleermuizen op de zolderverdiepingen worden in de quick scan uitgesloten vanwege het ontbreken van uitwerpselen en het feit dat de zolders licht en tochtig zijn. Omdat in de rest van het gebouw verblijfplaatsen van vleermuizen niet op voorhand konden worden uitgesloten is de bebouwing op 20 december 2021 onderzocht met behulp van een hoogwerker, ladder, zaklamp en endoscoop. Bij twee kieren bij twee verschillende raamkozijnen zijn uitwerpselen waargenomen, waarmee is geconcludeerd dat het hier om twee verblijfplaatsen (zomerverblijfplaatsen) gaat voor één, misschien twee dwergvleermuizen. De aanvrager geeft verder aan dat alle andere openingen in het gebouw in het verleden zijn dichtgemaakt met purschuim en dat deze geen toegang bieden tot eventuele verblijfplaatsen.

Wij hebben het ecologisch onderzoek beoordeeld en wij oordelen dat het onderzoek niet op de juiste wijze is uitgevoerd en niet compleet is:

- Vleermuizen, met name een soort als gewone dwergvleermuis, hebben slechts een kleine opening nodig om zich toegang te verschaffen tot een verblijfplaats. Dergelijke openingen kunnen bij een controle over het hoofd worden gezien. Daarnaast kunnen vleermuizen ook verblijfplaatsen hebben achter regenpijpen of andere gevelbekleding. In geschikte bebouwing – volgens de quick scan is de bebouwing geschikt voor gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis en gewone grootoorvleermuis – kunnen verblijfplaatsen niet worden uitgesloten op basis van een éénmalige gebouwinspectie.
- In het document ‘Toelichting aanvraag ontheffing Wet natuurbescherming (Wnb) Hoofdstuk 3 soorten’ dat op onze website staat, wordt aangegeven dat wij onderzoek met een endoscoop om verblijfplaatsen uit te sluiten in principe alleen accepteren bij acuut gevaar van de openbare veiligheid of als aanvulling op een batdetectoronderzoek.
- In de aanvraag wordt gesteld dat de zolderverdiepingen ongeschikt zijn voor vleermuizen omdat ze tochtig en licht zijn. De ervaring leert dat tocht en licht op dit soort plekken nooit zodanig is dat de ruimte volledig ongeschikt is. Bovendien kunnen vleermuizen wegkruipen tussen en achter balkconstructies. Er zijn meerdere praktijkvoorbeelden waar op dergelijke open zolders in de zomerperiode kraamkolonies van gewone grootoorvleermuizen aanwezig zijn.
- De aanvrager stelt dat alle andere openingen in het gebouw in het verleden zijn dichtgemaakt met purschuim en dus geen toegang bieden tot eventuele verblijfplaatsen. Het is voor ons niet te bepalen wanneer de purschuim is aangebracht, maar een gedeelte lijkt redelijk recent te zijn aangebracht, waardoor niet kan worden uitgesloten dat door het aanbrengen van purschuim reeds verblijfplaatsen van vleermuizen zijn beschadigd en vernield, of vleermuizen zelfs zijn verwond of gedood.
- Het onderzoek met behulp van de endoscoop is uitgevoerd op 20 december 2021. Dit is buiten de actieve periode van vleermuizen (globaal van 1 april tot 15 oktober) en is onvoldoende om uitspraken te doen over het gebruik van het gebouw in de actieve periode van vleermuizen.
- Het feit dat er tijdens de gebouwinspectie op twee plaatsen uitwerpselen zijn aangetroffen, toont aan dat die locaties op enig moment zijn gebruikt door vleermuizen. Het is daarmee echter niet uitgesloten dat er op andere locaties in de bebouwing nog meer verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn. Uitwerpselen kunnen immers passief (bijvoorbeeld door wind of regen) of actief (bijvoorbeeld door vegen) worden verwijderd.
- Het aantonen van uitwerpselen van vleermuizen is onvoldoende om iets te zeggen over de functie van de verblijfplaats. Alleen op basis van een onderzoek met een batdetector conform het vleermuisprotocol kan worden vastgesteld welk type verblijfplaats het betreft: een zomer- of een paarverblijfplaats.
- Er is geen onderzoek uitgevoerd op basis van de e-DNA-methode, waardoor soortbepaling niet mogelijk is, maar hooguit kan worden gesteld dat de bebouwing op enig moment wordt gebruikt door één of meerdere soorten dwergvleermuizen (*Pipistrellus spec.*).
- Onderzoek met behulp van een endoscoop is een goede aanvulling op regulier vleermuisonderzoek, maar kan dit niet vervangen, aangezien het onvoldoende zegt over de soorten, functies en aantallen dieren.

Nu er geen gericht onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021, is op basis van de bovengenoemde argumentatie onvoldoende aangetoond dat bij de uitvoering van de werkzaamheden niet meer verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis of andere soorten vleermuizen worden aangetast, en waardoor mogelijk een negatief effect optreedt op de gunstige staat van instandhouding. Ook is niet vastgesteld welke functie en aantallen er worden aangetast en of er daadwerkelijk sprake is van gewone dwergvleermuis.

Omdat het onderzoek niet op de juiste wijze is uitgevoerd en niet compleet is, is niet te bepalen welke en hoeveel mitigerende maatregelen moeten worden getroffen om negatieve effecten tot een minimum te beperken. Daarnaast kan vooraf ook niet worden gegarandeerd dat de (lokale) staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis en eventuele andere soorten vleermuizen niet in het geding is. Daarom dient ecologisch onderzoek te worden uitgevoerd conform het Vleermuisprotocol 2021.

Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

Zienswijze van Cobra Groeninzicht te Vianen, gedateerd 6 september 2022

In de zienswijze wordt gereageerd op de vier punten uit tabel 4 van het ontwerpbesluit die wij als onvoldoende hebben beoordeeld. Hieronder per punt een samenvatting van de zienswijze.

1. *Er is voldoende onderzoek uitgevoerd naar alle mogelijk voorkomende soortgroepen en alleen op de aangevraagde soorten treedt een effect op door het project.*
Het lokaliseren van openingen was het doel van het onderzoek, waarbij bewust gebruik is gemaakt van ladder, hoogwerker en zaklamp om openingen op hoogte te lokaliseren. Het adviesbureau stelt dat er slechts twee potentiële verblijfplaatsen (tweemaal een kier naast raamkozijnen) aanwezig zijn die volledig visueel konden worden geïnspecteerd. Tijdens de inspectie zijn hier vleermuiskeutels in aangetroffen. Vanwege de beperkte hoeveelheid ruimte, is er sprake van zomerverblijfplaatsen (en eventueel paarverblijfplaatsen). Als het (ook) gaat om een paarverblijfplaats, dan verandert er niets aan de te treffen maatregelen, behalve de gewenningsperiode van de alternatieve voorzieningen. De aanwezigheid van oude spinraggen in de openingen, duidt op niet intensief gebruik. Andere mogelijke verblijfplaatsen, eventueel zonder uitwerpselen, zijn niet aanwezig. Het adviesbureau stelt dat gezien de grootte van beide verblijfplaatsen en de aanwezigheid van enkele uitwerpselen dient te worden uitgegaan van zomerverblijfplaatsen van een kleine vleermuissoort zoals gewone dwergvleermuis. De kans op het ontdekken van deze verblijfplaatsen met louter batdetectoronderzoek conform het Vleermuisprotocol 2021 is volgens het adviesbureau kleiner, aangezien die methode een steekproef is. Daarnaast stellen ze dat visuele inspectie van goed te inspecteren verblijfplaatsen nauwkeuriger is dan batdetectoronderzoek volgens het vleermuisprotocol. Het feit dat het onderzoek met de endoscoop is uitgevoerd buiten het actieve seizoen van vleermuizen maakt volgens het bureau niet uit, omdat het doel van het onderzoek was om te bepalen wat de potentie van het gebouw is voor vleermuisverblijfplaatsen en omdat de twee aangetroffen openingen goed waren te inspecteren.

Wat betreft de zolderverdieping is het bureau ervan overtuigd dat vleermuizen sporen zouden achterlaten, zoals keutels, blijvende veegsporen en urinestrepen. Deze sporen zijn niet aangetroffen, ondanks dat de zolderverdiepingen door twee ecologen afzonderlijk van elkaar zijn beoordeeld op twee verschillende momenten.

Het bureau erkent dat op basis van de aangetroffen keutels, zonder e-DNA-onderzoek, geen soortbepaling mogelijk is en dat er (ook) sprake kan zijn van ruige dwergvleermuis. Het is echter aannemelijker dat het hier gaat om gewone dwergvleermuis, omdat deze soort vrijwel uitsluitend wordt aangetroffen in gebouwen, terwijl ruige dwergvleermuis ook wordt aangetroffen in bomen. Als het wel om ruige dwergvleermuis zou gaan, dan zijn de maatregelen zoals opgenomen in het activiteitenplan alsnog voldoende.

In de zienswijze wordt verder aangegeven dat de opdracht van de ecooloog was om te onderzoeken wat de bestaande (potentiële) functies voor beschermde soorten zijn, maar niet wat er in het verleden kan hebben gezeten. Men vindt het dan ook niet terecht dat de aanwezigheid van purschuim wordt meegewogen in de beoordeling.

2. *Het onderzoek naar de aangevraagde soorten is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.*

In de zienswijze wordt aangegeven dat beoordeling op dit punt niet wordt toegelicht in het besluit. Er wordt aangegeven dat Cobra Groeninzicht is gecertificeerd door Stichting Groenkeur en in het bezig is van het certificaat ISO 9001:2015. Verder wordt aangegeven dat de betrokken ecologen jarenlange ervaring hebben op het gebied van vleermuisonderzoek en voldoen aan de deskundigheidscriteria die het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit hanteert.

3. *De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.*

Gezien de toelichting bij punt 1 stelt het adviesbureau dat de mitigerende maatregelen voldoende zijn.

4. *De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.*

Het adviesbureau stelt dat de (lokale) staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis en eventuele andere soorten vleermuizen niet in het geding is. De functionaliteit van de locatie voor vleermuizen wordt namelijk gewaarborgd vanwege de voorgenomen beschermingsmaatregelen ten gunste van vleermuizen. Door het aanbrengen van een veelvoud aan vervangende verblijfplaatsen is er zelfs sprake van een verbetering van de functionaliteit voor vleermuizen. Deze verbetering is op lange termijn gewaarborgd door het integreren van permanente verblijfplaatsen.

Reactie op zienswijze

In de zienswijze beschrijft Cobra Groeninzicht waarom het vleermuisonderzoek op juiste wijze is uitgevoerd en compleet is. In de zienswijze worden voor een deel dezelfde argumenten gebruikt als in de bij de aanvraag gevoegde rapportage “Activiteitenplan Wet natuurbescherming Buitenhuispoort 12 Buren” (Cobra groeninzicht, 9 februari 2022) en in de aanvullende informatie van 6 juli 2022. Hieronder reageren wij per punt op de zienswijze.

1. Er wordt aangegeven dat het onterecht is dat wij ervan uitgaan dat bij de visuele inspectie openingen over het hoofd zijn gezien. De aanvrager stelt dat er in het hele gebouw slechts twee openingen aanwezig zijn, die allebei gebruikt zijn of worden door vleermuizen en hoogstwaarschijnlijk gewone dwergvleermuis. In het hele gebouw zijn verder geen andere openingen aanwezig en voor de zolder wordt met zekerheid gesteld dat deze niet in gebruik is door vleermuizen vanwege het ontbreken van sporen. Wij blijven van mening dat een gebouwinspectie, bij een dergelijk oud (anno 1914) gemetseld gebouw met een pannendak en voorzien van een toegankelijke zolder, nooit een volledig vleermuisonderzoek conform het vleermuisprotocol kan vervangen. Een klein kiertje tussen kozijnen of andere houtconstructies en de muur, een scheur in het metselwerk, spleten en gaten in en tussen balken, ruimte tussen dakpannen en de dakconstructie, overlap van nok- of kantpannen, een scheefliggende dakpan en zelfs de ruimte achter een regenpijp kan door vleermuizen al gebruikt worden als verblijfplaats. Het feit dat er op andere plekken in de bebouwing geen uitwerpselen of andere sporen zijn aangetroffen sluit, zoals in het ontwerpbesluit ook al is onderbouwd, de aanwezigheid van (verblijfplaatsen van) vleermuizen niet uit.

2. Uitwerpselen kunnen immers passief of actief worden verwijderd en de overige genoemde sporen, zoals (afwezigheid van) veegsporen en urinestrepen, zijn voor vleermuizen geen betrouwbare inventarisatiemethode en zeker niet om aanwezigheid uit te sluiten. Er zijn praktijkvoorbeelden bekend waarbij tijdens een gebouwinspectie werd beoordeeld dat er geen verblijfplaatsen aanwezig waren, terwijl uit een regulier vleermuisonderzoek conform het vleermuisprotocol bleek dat het gebouw toch in gebruik was. Zoals in onze toelichting aangegeven, staan wij het uitsluiten van verblijfplaatsen van vleermuizen op basis van visuele inspecties, alleen toe voor kleine overzichtelijke locaties en wanneer er daarbij een dwingend openbaar belang is; zoals de openbare veiligheid. Deze onderzoeksmethode inzetten op locaties die minder goed zijn te overzien, zoals bij een houten kapconstructie van een gebouw, is alleen maar mogelijk als daarbij bijvoorbeeld ook pannen verwijderd worden en elke locatie volledig te inspecteren is, niet op basis van aan- of afwezigheid van keutels. Daar komt dan nog eens bij dat het zodanig intensief onderzoeken van een locatie, verstorend werkt en daarmee al een overtreding is. Er zijn alternatieven, zoals het onderzoek met batdetector die minder verstorend werken en daarom voorgeschreven worden. Onderzoek conform het vleermuisprotocol is inderdaad een steekproef, maar deze steekproef is wel gebaseerd op de meest recente wetenschappelijke inzichten en houdt rekening met de beste veldcondities, de perioden voor onderzoek en het aantal en de duur van de veldbezoeken. Zoals in het vleermuisprotocol ook wordt omschreven: *“Wanneer het protocol in essentie is gevolgd, bestaat grote mate van juridische zekerheid dat voldaan is aan een wettelijke en maatschappelijk verantwoorde inspanning om na te gaan of soorten en functies van gebieden in het geding zijn. In het bijzonder wanneer de aanwezigheid van gebiedsfuncties of soorten wordt uitgesloten, zou een onderzoek volgens het protocol als juridisch voldoende moeten worden aangemerkt.”* Het doel van natuuronderzoek bij ruimtelijke ingrepen is in eerste instantie niet zozeer het vaststellen van soorten en functies, maar juist het uitsluiten. Met andere woorden: indien het onderzoek wordt uitgevoerd conform de daarvoor geldende onderzoeksprotocollen en betreffende soorten en bijbehorende functies worden niet aangetroffen, dan mag men er vanuit gaan dat er voldoende inspanning is geleverd en kan er zonder consequenties vanuit natuurwetgeving worden gestart met het uitvoeren van de werkzaamheden.

Het vleermuisprotocol spreekt over visuele inspecties, mits de geschikte locaties minutieus kunnen worden onderzocht. Daarom hebben wij in onze toelichting de grens getrokken bij holtes in bomen, kleine gebouwen en directe noodzaak in verband met openbare veiligheid. Dit om discussie te voorkomen over wat visueel te inspecteren is. Het zoeken naar sporen is een goede aanvulling op regulier vleermuisonderzoek, maar zoals in de checklist aanwezigheid van het vleermuisprotocol ook wordt aangegeven, is bij aanwezigheid van sporen nader onderzoek noodzakelijk naar gebouwbewonende vleermuizen. Bovendien geeft het vleermuisprotocol ook aan dat sporen een aanwijzing zijn voor gebruik door vleermuizen, maar deze behoeven nader onderzoek om soorten en gebieds- of gebruiksfuncties aan te tonen of uit te sluiten. Zoals in het ontwerpbesluit reeds is aangegeven toont het aantreffen van uitwerpselen aan dat die locaties op enig moment zijn gebruikt door vleermuizen. Het is daarmee echter niet uitgesloten dat er op andere locaties in de bebouwing nog meer verblijfplaatsen aanwezig kunnen zijn.

Daarnaast blijft overeind dat er uitwerpselen zijn aangetroffen van een kleinere vleermuissoort, maar dat soortbepaling zonder de e-DNA-methode niet mogelijk is. Keutels op zolder of in de dakconstructie kunnen over het hoofd zijn gezien of (al dan niet bewust) zijn weggehaald. Ook kunnen er op basis van uitwerpselen geen uitspraken worden gedaan over aantallen dieren, functies en het belang van het gebouw en de directe omgeving. De conclusies die worden getrokken zijn gebaseerd op aannames en niet op de feitelijke situatie; dit geeft onvoldoende zekerheid in een ontheffingsprocedure.

Wat betreft de aanwezigheid van purschuim begrijpen we dat de ecooloog is gevraagd om de bestaande (potentiële) functies voor beschermde soorten te onderzoeken, maar het is voor ons niet te bepalen wanneer de purschuim is aangebracht. Zoals reeds aangegeven lijkt een deel van de purschuim redelijk recent te zijn aangebracht, wat invloed kan hebben op (potentiële) functies voor vleermuizen en dus de beoordeling door de ecooloog. Met een batdetector onderzoek conform protocol in de actieve periode van vleermuizen, kan het waarnemen van activiteit van vleermuizen rondom het gebouw een aanwijzing zijn van (voormalig) gebruik van in potentie geschikte verblijfplaatsen die recent (al dan niet bewust) ongeschikt zijn gemaakt of waar sporen zijn verwijderd.

3. In de zienswijze wordt aangegeven dat de beoordeling niet wordt toegelicht in het besluit. Het toetsingskader bestaat echter uit twee onderdelen: deskundigheid van de onderzoeker(s) en voldoende onderzoek naar de aangevraagde soort. De deskundigheid van de ecologen van Cobra Groeninzicht wordt in ons besluit niet betwist. Als reactie op de genoemde certificaten, wijzen we u nog wel op het volgende. Volgens de website van Stichting Groenkeur is Cobra Groeninzicht gecertificeerd voor boomverzorging. Het certificaat ISO 9001:2015 is een norm voor kwaliteitsmanagement. Met beide certificaten wordt niet aangetoond dat men deskundig is op het gebied van de Wet natuurbescherming en vleermuizen in het algemeen of specifiek voor de gewone dwergvleermuis. Over het tweede deel van het toetsingskader hebben wij beoordeeld dat het onderzoek naar de aangevraagde soort onvoldoende is. Dit is beargumenteerd in de toelichting onder tabel 4.
4. Aangezien wij van mening zijn dat het onderzoek niet op de juiste wijze is uitgevoerd en niet compleet is, is niet te bepalen welke en hoeveel mitigerende maatregelen moeten worden getroffen om negatieve effecten tot een minimum te beperken.
5. Zoals we hiervoor hebben beschreven is het onderzoek niet op de juiste wijze uitgevoerd en niet compleet. Het is niet uitgesloten dat er meer verblijfplaatsen aanwezig zijn en met dit onderzoek is zelfs niet aangetoond dat er daadwerkelijk sprake is van gewone dwergvleermuis. Aan de hand van het uitgevoerde onderzoek, een visuele inspectie, kunnen namelijk geen uitspraken worden gedaan over soorten, aantallen en functies. De conclusies die worden getrokken zijn gebaseerd op aannames en niet op de feitelijke situatie. Daarmee is het niet mogelijk om uitspraken te doen over het effect van de werkzaamheden op de (lokale) staat van instandhouding.

Op basis van de bovenstaande argumentatie en het feit dat er in de zienswijze geen nieuwe informatie is aangeleverd, blijven wij bij ons standpunt dat de gevraagde ontheffing niet kan worden verleend.

Zienswijze van Gemeente Buren te Maurik, gedateerd 6 september 2022

De gemeente Buren geeft in aanvulling op de zienswijze van Cobra Groeninzicht aan dat een spoedige reactie op prijs wordt gesteld. Men is vanuit recreatie, toerisme en het behoud van het rijksmonument enthousiast over de ontwikkeling. De gemeente geeft aan ook zeer begaan te zijn met flora en fauna en heeft begrepen dat de initiatiefnemer bereid is om de juiste maatregelen hiervoor te treffen. De gemeente hoopt dat de provincie snel duidelijkheid kan geven over de te treffen maatregelen zonder dat dit tot onnodige vertraging leidt van deze belangrijke herontwikkeling.

Reactie op zienswijze

Wij hebben geen oordeel over de schoonheid of noodzaak van de voorgenomen ontwikkeling. Wij toetsen alleen of de ontwikkeling mogelijk is op grond van de Wet natuurbescherming.

Datum

7 oktober 2022

Zaaknummer

2022-003027

Blad

11 van 12

Hierbij hebben wij geoordeeld dat het onderzoek naar vleermuizen niet op de juiste wijze is uitgevoerd en niet compleet is, waardoor de gevraagde ontheffing niet kan worden verleend.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing niet worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum

7 oktober 2022

Zaaknummer

2022-003027

Blad

12 van 12

BIJLAGE 2 – KAART PROJECTGEBIED

Figuur 1. Ligging te renoveren bebouwing en te slopen aanbouw aan de Buitenhuizenpoort 12 te Buren.